

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 57. Mediolanensis Conventio in Helvetia a Catholicis innovata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

Sæc. XVIII.
A. C. 1726.

§. LVII.

*Mediolanensis Conventio in Helvetia
a Catholicis innovata.*

Jam anno ab incarnatione Domini millesimo sexcentesimo trigesimo nono, die tertia Septembris, Governatore Leganesio Marchione, fædus Mediolani inter Philippum IV. Hispaniæ Regem, & tres Rhetiæ Comitatus, Wormium, Vallem Tellinam, & Clavennam erectum est: Hi enim tres Comitatus olim Mediolanensis Ducatus pars erant, postea vero annuente Francisco I. Galliarum Rege a Maximiliano Sfortia Duce Grisonibus relictæ sunt. Postquam vero hic Ducatus ad Imperatorem devolutus erat, Hic idem fædus illud, quod *inviolabile & hæreditarium* dicebatur, cum iisdem Grisonibus innovabat. Inter alios hujus pacti articulos præprimis sancitum erat, I. ut Vallem Tellinam, Wormium & Clavennam soli incolant Catholici, solaque hæc Religio ibidem vigeat, exclusis omnibus aliis sectis. II. Ut nulla lex aut statutum Religioni Catholicæ aut Ecclesiasticæ libertati contrarium invehatur. III. Ut nulli Acatholico domus aut habitaculum concedatur, sique hi ob negotia eo contendere coguntur, ter quotannis venire

venire permittantur, ita tamen, ut Sæc. XVIII.
 secum nullum Prædicantem conducant, A. C. 1726.

nec ullum sectæ suæ exercitium per-
 agant &c. Jam tum quidem Acathe-
 lici Grifones his pactis obstrepebant,
 nihilominus tamen hoc fædus, quod
Mediolanense Capitulare vocatur, solemni
 juramento utrinque firmatum est: Pau-
 lopost Zwingliani nil intentatum, in-
 ausumque reliquere, ut illud, ni inte-
 grum aboleri, saltem, in quantum Ca-
 tholicis faveret, immutari obtinerent.
 Ast Catholicorum constantia effectum
 est, ut idem fædus Anno 1705. inno-
 varetur, & articulus de Religione Ca-
 tholica insertus permaneret: Unde ac-
 cidit, ut quater mille Calvinistæ, qui
 vi irrepserant, excedere juberentur,
 quamvis postea suorum potentia freti
 rursus irrumperent: Ut vero suam per-
 fidiam non minus ac violentiam colo-
 rarent, obtendebant, *Mediolanense Ca-
 pitulare* non tam ad propriam defen-
 sionem, quam ad vim aliis inferendam,
 contra Acathelicos esse erectum, hos-
 que tres Comitatus armorum societa-
 tem cum Cæsare iniisse, eo fine, ut,
 quotiescunque e re foret, Grifones
 Acathelicos hostiliter invadere possent.
 Falso igitur hoc prætextu animati, in
 ipsam quoque Grifoniam, post firmatam
 etiam pacem violenter involant, Epi-

Sæc. XVIII.
A.C. 1726.

scopo Curiensi & Catholicis se acriter, incassum tamen, opponentibus. Inde vero augebatur Calvinistarum temeritas; cum enim pauci Mercatores Catholici Suburbium Curiense incolerent, A catholicus Urbis Magistratus tamdiu obstitit, donec inde expellerentur. Inhumana hæc vexatio haud parum valebat, ut Catholici Deputati numero octodecim Mediolanum contenderent, ac ibidem pristinum fædus seu *Mediolanensem Capitulationem* innovari, enixius postularent. Postea alii trium Comitatum Deputati Curixæ conveniunt, Calvinistarum querelas & postulata excipiunt, remque cum Wensero Oratore Cæsareo æquitatis trutina examinant. Tandem vero Mediolani die 24. Octobris Anno 1726. fædus quoad omnes articulos innovatum, ac juramento & chirographo in favorem Catholicorum firmatum est; vicissim quoque Imperator spondit, ut deinceps *duodecim* trium Comitatum adolescentes, qui Mediolani vel Ticini studiis vacarent, alere velit, cum tamen antea Hispaniæ Reges nonnisi sex ejusmodi studiosis hanc gratiam fecissent. Stabilito hoc fædere Deputati Illantium convenerunt, ac die decima quarta Novembris ad omnes Telinæ, Wormii & Clavennæ Rectores literas dedere, quibus injunctum,

ctum, ut singulis A catholicis significa- Sæc. XVIII.
 rent, fædus unanimi consensu esse in- A. C. 1726.
 novatum, proin e civitatibus, in quas
 vi irrepsissent, protinus excederent. Hi
 vero opponebant, iniquum esse, ut plus-
 quam quadringenti, qui per plures an-
 nos sedem firmam in his Comitatus
 fixissent, eorumque Majores jam An-
 no 1639. tolerati fuissent, emigrare ju-
 berentur, Catholicis vero, & quidem
 exteris remanendi facultas daretur: Ad
 hæc Catholici, ut humanitate Chri-
 stiana Calvinianam duritiem vincerent,
 A catholicis indulgere, ut usque ad
 Mensem Septembrem anni sequentis
 remanere possent. Nihilominus Cal-
 viniani Indigenæ apud suos Magistra-
 tus Mense Aprili querebantur, quod e
 ditionibus, quas tamen eorum Majo-
 res profuso sanguine occupassent, exu-
 lare cogerentur, & quidem sine culpa,
 & non ex alia causa nisi religionis odio,
 se quidem Capitulationem exequi, pa-
 ratos esse, petere tamen, ut in pro-
 ximo congressu eis indulgeretur. I. Ut
 omnia in eum, quo Anno 1639. erant,
 statum reponerentur, proin Monasteria
 & Beneficia Ecclesiastica Telinæ &
 alibi interim erecta abolerentur. II. Ut
 juxta patrias leges, quæ sane huic Ca-
 pitulationi prævalerent, omnes Reli-
 giosi potissimam partem advenæ, &
 in

Sæc. XVIII. in contemptum Rheticæ libertatis in-
A. C. 1726. trusi ejicerentur, priusquam Calvinistæ
 e propriis suis terris abirent. III, Ut
 his prius adimpletis conditionibus Cal-
 vinistarum bona non Ecclesiasticis sed
 Laicis venderentur. Rursus Mense
 Junio caussati sunt, nonnulla, quæ
 Mediolani fuissent promissa, necdum
 esse adimpleta: Cum ergo Catholici
 probe cognoscerent, quod Calvinistæ
 variis obtentibus studiose quæsitis pacti
 executionem præpedire molirentur,
 Wenferus Imperatoris Legatus totus
 in eo erat, ut Mediolanense sædus
 illico executioni daretur. Postquam
 vero hic idem Orator a Cæsare ex Gri-
 sonia evocatus fuerat, hujus absentia
 ad moras necdendas Calvinistis perop-
 portuna accidit: Adventante autem
 Barone de Risenfels, qui Wenfero suc-
 cesserat, die tertia Januarii Anni 1728,
 Curix Conventus habitus est, in quo
 hujus sæderis executio summo studio
 urgebatur. Ibidem Calvinistæ emigra-
 tionis terminum ad semestre extendi
 petebant, annexa hac conditione, ut
 indigenæ in patriam reverti permitte-
 rentur, si forte Cæsarea sua Majestas
 intra hunc terminum promissis non ste-
 terit. Attamen insuper habitis hisce
 cavillis Risenselius serio postulavit, ut
 nulla mora sæderis articuli exacte ad-
 im-

implerentur. Ergo Deputati Curiae ^{Sæc. XVIII.}
 adhuc congregati ad omnes Comita- ^{A C 1726.}
 tuum Rectores die 26. Februarii per-
 scribunt, ut cunctis Calvinistis sibi sub-
 jectis significarent, quatenus vi Capi-
 tularis unaomnes intra trimestre e præ-
 fatis Comitatus excederent, indicta
 in refractarios proscriptionis bonorum
 poena: Vicissim vero Legatus sequenti
 die omnia, quæ a Cæsare promissa e-
 rant, exacte adimplevit. Ita demum
 omnes Calvinistæ e Valle Telina pri-
 mum ejecti sunt, operam suam egregie
 jungente Episcopo Comensi, ad cujus
 Diæcesin hi tres Comitatus pertinent.

§. LVIII.

*Alia turbæ a Calvinianis Helvetis
 suscitatae.*

Adhucdum horum Comitatum De-
 putati Curiae Conventus habebant,
 cum hujus Urbis Episcopus ad eosdem
 literas mitteret, in quibus exponebat,
 quod ipse quidem unacum Nuntio Apo-
 stolico Ecclesiam, Ttunsi in Comitatu
 Orthensteinensi sitam, & solis Catho-
 licis propriam repetiisset, eoquod illam
 Calvinistæ vi eis eripuissent: Hi vero
 tam æquæ petitioni adeo non detule-
 rint, ut etiam novis indies violentiis
 Catholicos vexarent; ac novissime in
 ea-